

Punkt 6.

Orientering om Undervisningsministeriets "Aktionsplan til forebyggelse og bekæmpelse af mobning"

2016-004962

Skoleforvaltningen fremsender til Skoleudvalgets orientering, Undervisningsministeriets "Aktionsplan til forebyggelse og bekæmpelse af mobning" og Skoleforvaltningens indsatser på området.

Beslutning:

Til orientering.

Per Clausen var fraværende.

Sagsbeskrivelse

Ministeriet for børn, undervisning og ligestilling har udarbejdet en aktionsplan til forebyggelse og bekæmpelse af mobning. Nærværende sag fremsendes for dels at orientere om aktionsplanen og dels for at orientere om, hvordan Aalborg Kommune arbejder med forebyggelse af mobning og implementering af aktionsplanen.

Baggrund

Ministeriet for børn, undervisning og ligestilling har udarbejdet en aktionsplan til forebyggelse og bekæmpelse af mobning. Aktionsplanen har fået titlen "Alle for en mod mobning". Aktionsplanen samler viden, erfaringer og anbefalinger til forebyggelse og bekæmpelse af mobning. Aktionsplanen er udarbejdet i samarbejde med Børnerådet, Børns Vilkår, Mary Fonden og Red Barnet.

Aktionsplanen kommer med anbefalinger til, hvordan forældre, skolebestyrelser, elevråd, lærere, pædagoger, ledere, kommuner, organisationer og staten kan indlede eller fortsætte kampen mod mobning blandt børn og unge i alderen 0-18 år.

I den seneste trivselsmåling fra folkeskolen svarer hver femte elev i hele landet i 4.-9. klasse, at de har oplevet mobning. Trivselsmålingen for skolerne i Aalborg Kommune viser samme resultat.

Aktionsplanens mål er, at:

- Alle børn og unge har ret til at være en del af positive, faglige og sociale læringsfællesskaber – ingen skal opleve mobning.
- Udbrede den nyeste viden om, at mobning er et gruppefænomen, og synliggøre værktøjer til at forebygge og bekæmpe mobning både off- og online.
- Engagere alle voksne omkring børn og unge samt kommunalforvaltninger, organisationer og stat til at tage et fælles ansvar for at forebygge og bekæmpe mobning.

Aktionsplanens hovedmålgruppe er børn og unge i dagtilbud, grundskole og på ungdomsuddannelser. De voksne omkring børn og unge samt kommunalforvaltninger, organisationer og stat er vejen til at nå målet. De er derfor også vigtige målgrupper.

Anbefalinger

Nedenstående er der gengivet en række af de centrale anbefalinger i aktionsplanen. Anbefalingerne er fordelt på målgrupperne stat, kommunalforvaltninger, institutioner (herunder elevråd, lærere og pædagoger, forældre, skolebestyrelser og ledelser). Nedenstående er der alene gengivet anbefalinger vedr. grundskoleområdet.

Stat

- Det anbefales, at der stilles større lovgivningsmæssige krav til kvaliteten af folkeskolernes antimobbestrategier og til kendskabet og ejerskabet til dem på folkeskolerne.
- Det anbefales, at det gøres obligatorisk for folkeskoler forebyggende at tage trivsel op, herunder eventuelle problemer med mobning, som del af skole-hjem-samarbejdet, f.eks. på forældremøder med udgangspunkt i antimobbestrategien.
- Det anbefales, at der oprettes et organ med ekspertise i antimobning, som kan rådgive institutioner, børn, unge og forældre og eventuelt give påbud, hvis kommunalforvaltningen og institutionerne ikke følger op på dårlig trivsel og mobning.
- Det anbefales, at børn, unge og forældre får mulighed for at klage til organet, hvis institutionen og kommunalforvaltningen ikke tager de nødvendige tiltag for at stoppe mobning.

Kommunalforvaltninger

- At kommunalforvaltninger i opgaven med at forbedre børn og unges trivsel anlægger et strategisk fokus med sammenhængende indsatser og principper herfor, herunder for brug af digitale medier, så de fremmer en helhedsorienteret indsats for alle kommunens dagtilbud, grundskoler og ungdomsuddannelser.

- At kommunalforvaltninger retter en særlig opmærksomhed på at understøtte institutionernes samarbejde med forældre omkring børn og unges trivsel.

Elevråd

- At elevrådet altid deltager i udarbejdelsen af skolens antimobbestrategi og medvirker til at sikre, at antimobbestrategien indeholder klare retningslinjer for, hvordan skolen handler i tilfælde af mobning. Dette inkluderer, at der er en tydelig ansvarsfordeling af hvem, der gør hvad, samt at antimobbestrategien indeholder overvejelser om håndtering af digital mobning.
- At elevrådet altid deltager, når skolerne arbejder med resultaterne fra den nationale trivselsmåling og undervisningsmiljøvurderingen i forhold til at forebygge og bekæmpe mobning både på hele skolen og i de enkelte klasser. Hertil kommer, at elevrådet altid deltager, når der laves opfølgninger på, om eventuelle igangsatte indsatser har effekt eller skal justeres.

Lærere og pædagoger

- At lærere og pædagoger har en anerkendende tilgang til børn og unge og sætter sig ind i deres perspektiv. Det er en vigtig forudsætning for at understøtte trygge fællesskaber blandt børn og unge.
- At lærere og pædagoger sammen med børn og unge formulerer mål for klassens fællesskab og trivsel i forbindelse med skolestart på alle årgange, og at lærere og pædagoger med en anerkendende tilgang løbende følger op på og justerer målene sammen med børn og unge.
- At lærere og pædagoger i undervisningen sætter fokus på digital dannelse og god digital opførsel, så børn og unge lærer at arbejde både systematisk, kritisk og innovativt i digitale sammenhænge. Derudover skal børn og unge lære at begå sig sikkert, hensigtsmæssigt og etisk korrekt på de mange sociale medier, herunder i forhold til deling af krænkende beskeder, billeder med videre.

Forældre til børn i grundskolen

- At forældre er opmærksomme på, at de selv er vigtige rollemodeller, som deres børn identificerer sig med, iagttager og lærer af.
- At forældre tager medansvar og engagerer sig i hele børnegruppens trivsel, og at forældre søger at motivere deres barn til at interessere sig for alle børn i børnefællesskaberne.
- At forældre tager trivsel op som et fast punkt på dagsordenen på alle forældremøder, hvor de reflekterer over egen og de andres holdninger til børnefællesskaber, og hvor de drøfter, hvordan børnene og de unges trivsel styrkes, samt hvordan konflikter og mobning forebygges og håndteres.

Skolebestyrelser

- At skolebestyrelsen sikrer, at værdiregelsættet og antimobbestrategien udarbejdes og revideres på baggrund af den nationale trivselsmåling og undervisningsmiljøvurderingen.

Ledelsen

- At ledelsen tager ansvar for, at antimobbestrategierne bliver udarbejdet i samarbejde med børn, unge, forældre og fagfolk på skolen, og at den bliver forankret i hverdagen, så alle kender strategien. Strategien skal indeholde klare retningslinjer for, hvordan skolen handler i tilfælde af mobning, herunder at der er en tydelig ansvarsfordeling af hvem, der gør hvad. Den skal desuden indeholde overvejelser om håndtering af digital mobning.
- At ledelsen tager ansvar for, at resultaterne fra den nationale trivselsmåling og undervisningsmiljøvurderingen benyttes i forhold til at forebygge og bekæmpe mistrivsel og mobning både på skolen og i de enkelte klasser, og at der laves opfølgninger på, om eventuelle igangsatte indsatser har en effekt eller skal justeres. Derudover skal ledelsen sikre, at både børn, unge, lærere og pædagoger bliver inddraget i arbejdet med trivselsmålingerne og undervisningsmiljøvurderingerne.
- At ledelsen tager ansvar for, at børn og unge på alle klassetrin i samarbejde med lærere og pædagoger hvert år formulerer mål omkring klassefællesskab og trivsel, og at de løbende evalueres og justeres.

Aktionsplanen er vedhæftet som bilag; heri kan alle anbefalinger læses. Derudover kan der hentes mere information på hjemmesiden www.alleforenmodmobning.dk

Aalborg Kommunes indsats vedr. mobning og implementering af aktionsplanen

Aktionsplanen består som det fremgår af ovenstående af en lang række anbefalinger. Størsteparten af anbefalingerne har karakter af overordnede værdier og hensigter. Det er Skoleforvaltningens vurdering, at skolerne med de nuværende indsatser er godt på vej i forhold til at implementere aktionsplanen. Det skønnes, at der skal være særlig opmærksomhed omkring følgende emner i aktionsplanen.

Den lovpligtige antimobbestrategi - i aktionsplanen lægges der meget vægt på, at skolerne udarbejder de lovpligtige antimobbestrategier med klare retningslinjer for, hvordan skolerne handler i tilfælde af mobning. I Aalborg Kommune udarbejder alle skolerne en mobbehandleplan. I den seneste kvalitetsrapport blev mobning valgt som en af indsatserne. Som opfølgning på Kvalitetsrapporten er Skoleforvaltningen i øjeblikket i gang med at indsamle skolernes handleplaner for at være i stand til at sprede de gode erfaringer, som skolerne har med forebyggelse af mobning. Når indsamlingen er tilendebragt udarbejdes et notat, der samler op på, hvordan skolerne arbejder med forebyggelse af mobning. Skoleudvalget orienteres om notatet i november 2016.

Systematik i arbejdet med trivselsmålingen – i aktionsplanen er der meget opmærksomhed på den nationale trivselsmåling, og at skolen har en klar systematik i forhold til inddragelse af elever, forældre og medarbejder samt at der igangsættes de relevante handlinger på baggrund af trivselsmålingen. Størstedelen af skolerne gennemfører læringssamtaler med teamene omkring klassen. I disse samtaler sættes der bl.a. fokus på resultaterne i trivselsmålingen. På tilsvarende vis gennemføres i forbindelse med kvalitetsrapportarbejdet læringssamtaler mellem skolerne og Skoleforvaltningen i efteråret/vinteren 2016/17. Her vil der være særligt fokus på skolernes trivselsarbejde; herunder mobning. Der vil i den forbindelse være opmærksomhed på den enkelte skoles trivselsdata. I læringssamtalen stilles ligeledes skarpt på anbefalingerne i aktionsplanen.

Digital mobning – Aktionsplanen viser, at digital mobning desværre mere og mere udbredt. Derfor er det væsentligt, at Skoleforvaltninger og skolerne tager digital mobning seriøst og har overvejelser om håndtering af digital mobning. Skoleforvaltningen udarbejdede i skoleåret 2015/2016 et vejledningsmateriale om netetik rettet særligt mod elever i 4. klasse. Formålet er at hjælpe eleverne med at få en bred forståelse for et digitalt børne- og ungdomsliv. Materialet er med til at forberede og gøre eleverne i stand til at kunne håndtere de problematikker og konsekvenser, de kan møde ved færden i den digitale verden. Vejledningsmaterialet vurderes at udgøre et godt grundlag for skolernes arbejde med digital mobning.

Elevrådet har en central rolle – I aktionsplanen har elevrådet en central rolle på skolen fx i forhold til at arbejde med resultaterne af trivselsmålingen og i forhold til at arbejde med den gode omgangstone på skolen. I forbindelse med temadrøftelserne forud for Budget 2016 besluttede Skoleudvalget, at elevinddragelse skulle prioriteres højere. Som en del af budgettet for 2016 blev der afsat 500.000 kr. til "elever udvikler skoler". Skoleudvalget besluttede den 17. november 2015, at udmøntningen af de 500.000 kr. skulle fordeles mellem et projekt om elevinddragelse på mellemtrinnet med "Danske Skoleelever" på 265.000 kr. til medfinansiering af deltagelsen, og at de øvrige 235.000 kr. skulle udmøntes gennem projekter rettet mod visionen besluttet af Bestyrelsen for Aalborg Elevsammenslutning med inddragende processer af Det Fælles Elevråd. Derudover har Aalborg Kommune indgået et partnerskab med Danske Skoleelever i forhold til "Elevvenlig kommune", hvor målet er at sikre bedre trivsel og glattere elever, der tager medejerskab for deres uddannelse og lokalsamfund.

Forældrene er aktive medspillere – forældrene er medansvarlige for deres barns og klassens trivsel og skal derfor inddrages bl.a. i forhold til klassens sociale liv. Skoleforvaltningen er i øjeblikket i gang med at udarbejde en strategi for samarbejdet mellem skole og hjem. Heri beskrives rammer og inspiration for, hvordan samarbejdet mellem skole og hjem understøtter elevernes læring og trivsel.

Udover ovenstående implementeringstiltag vil der endvidere blive stillet skarpt på forebyggelse af mobning i netværket for trivselspersoner. På et af de kommende netværksmøder præsenteres aktionsplanen, og der sættes derigennem fokus på, hvordan anbefalingerne implementeres på skolerne.

Bilag:

Alle_for_en_-aktionsplan.pdf